
ADVIES

**Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
houdende wijzigingen aan het besluit van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering tot vastlegging van de quota van
groenestroomcertificaten voor het jaar 2013 en volgende**

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	22 juli 2022
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering van	15 september 2022

Vooraf

Het systeem van groenestroomcertificaten (hierna « GSC's » genoemd), dat bij de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt werd ingesteld, heeft tot doel de productie van groene stroom in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bevorderen.

Daarnaast is het de bedoeling om de impact van dit systeem op de gewestelijke begroting te beperken. Daartoe heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een voorziening opgezet ter bevordering van groene stroom dat rekening houdt met de evoluties van vraag en aanbod, om zo de stabiliteit en billijkheid van het systeem te waarborgen.

De twee hefbomen van deze voorziening zijn het toekenningspercentage en de GSC-quota.

Het **toekenningspercentage** is de bepaling die in de toewijzing van een bepaald aantal GSC's aan producenten van groene stroom voorziet. Dit percentage wordt jaarlijks door Brugel vastgesteld en varieert naargelang van de gebruikte technologie. Het doel is om een voldoende aantrekkelijk investeringsrendement van de installaties voor de productie van groene stroom te handhaven (tussen 5 en 7 jaar).

Het **quotum** is het aantal GSC's dat elke elektriciteitsleverancier jaarlijks bij Brugel moet aangeven. Ter informatie, het quotum voor 2022 is vastgesteld op 14,7%. Een speler die in 2022 8.000 MWh levert, moet dus 1.176 GSC's bij BRUGEL indienen. Leveranciers die niet tegelijk producenten van groene stroom zijn, moeten derhalve GSC's kopen om aan hun verplichting te voldoen.

Om een goede werking van de markt toe te laten en de prijs van GSC's op een voldoende aantrekkelijk niveau te houden om de productie van groene stroom te bevorderen, voorziet het systeem in de mogelijkheid voor de regering om deze quota zo nodig aan te passen (wat sinds de invoering van het GSC-systeem al verschillende keren is gebeurd).

Op basis van een studie van Brugel inzake de toereikendheid van de quota van groenestroomcertificaten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die naar aanleiding van feedback vanop het terrein werd uitgevoerd en waarin op de moeilijkheden werd gewezen die bepaalde spelers bij de verkoop van hun GSC's ondervinden, wordt in het ontwerp van besluit voorgesteld om enerzijds de quota voor de periode 2022-2025 te wijzigen en om anderzijds quota voor de periode 2026-2030 vast te stellen.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Wijziging van de quota voor de periode 2022-2025

Brupartners steunt het feit dat men het evenwicht op de GSC-markt wil waarborgen en staat positief tegenover de uitvoering van een studie inzake de toereikendheid van de GSC-quota in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij acht het opportuun dat de wijzigingen die aan de voorziening ter bevordering van groene stroom worden aangebracht teneinde de marktspelers een signaal van stabiliteit en een tijdschema voor de investeringen te bieden, rigoureuus zouden worden uitgevoerd, met name door verschillende scenario's te overwegen en wel op basis van aanbevelingen van de regulator.

1.2 Sociaaleconomische gevolgen

Brupartners herhaalt dat de aankoop van GSC's door leveranciers door deze laatsten aan alle eindverbruikers wordt doorberekend. Brugel heeft berekend dat een klant die in 2020 2 MWh heeft verbruikt (mediane klant in Brussel) zo jaarlijks 20 € (exclusief btw) aan de bevordering van groene stroom heeft bijgedragen¹.

Brupartners stelt vast dat Brugel benadrukt dat « *de in deze trajecten voorgestelde quota veel lager blijven dan de quota die in Vlaanderen en Wallonië van kracht zijn. Wat de kosten van het mechanisme van groenestroomcertificaten voor de eindverbruiker betreft, komt het huidige quotatraject overeen met een kostprijs van 16 €/MWh op de jaarfactuur voor het jaar 2025. De twee voorkeursscenario's voor de verhoging van de quota zouden een kostprijs tussen 16,2 en 17,4 €/MWh met zich meebrengen. Brugel is van mening dat die variatie klein blijft in verhouding tot het totaalbedrag van de factuur* »².

Brupartners benadrukt echter het specifieke karakter van het Brussels Gewest op het vlak van armoede. De indicatoren inzake monetaire armoede geven in dit opzicht aan dat een groot aantal bewoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het met een laag inkomen moeten doen. De gegevens van STATBEL in dit verband zijn interpellierend :

- Een derde van de Brusselaars (33%) leeft met een inkomen onder de armoededrempel ;
- Meer dan een vijfde (21%) van de bevolking in de actieve leeftijd (18-64 jaar) leeft met een sociale uitkering of een vervangingsinkomen (met uitzondering van een pensioen) ;
- Het aantal personen die in het Brussels Gewest een leefloon ontvangen, is bijvoorbeeld op aanzienlijke wijze gestegen (+68%) om in 2018 36.681 personen te bereiken, in verhouding tot 2008.

Deze situatie contrasteert aanzienlijk met de rest van België. Zo vertegenwoordigt de Brusselse bevolking een tiende van de totale bevolking van het land, maar vertegenwoordigen de Brusselse begunstigen van het leefloon of het equivalente leefloon 28% van het totaal aantal begunstigen in België.

Hoewel de regulator in zijn advies van mening is dat de variatie op de factuur klein blijft in verhouding tot het totaalbedrag voor een kleine verbruiker, is voor grotere verbruikers de stijging echter aanzienlijk en significant in verhouding tot de huidige situatie. Zo zal een verbruik van 10.000 MWh/jaar leiden tot een stijging van de factuur met 10.000 €/jaar, een verbruik van 25.000 MWh/jaar tot een stijging van de factuur met 25.000 €/jaar in 2023, ... Deze stijging is dus zeker niet onbeduidend voor professionele verbruikers.

De maatschappelijke uitdaging van de energietarifiering is derhalve omvangrijk en een verhoging, zelfs een die « gematigd/gering » lijkt, kan een sociale impact hebben.

Bovendien benadrukt **Brupartners** dat de GSC-voorziening leidt tot de financiering van de transitie naar groene energie door de verbruikers, ten voordele van particulieren die de middelen hebben om in deze productiemiddelen te investeren of die gebruik maken van het mechanisme van de derde-investeerder (dat toegang geeft tot groene stroom, ondanks het feit dat er weinig of geen middelen

¹ https://www.brugel.brussels/nl_BE/themes/info-voor-de-energiesector-13/quotuminlevering-gsc-en-kosten-van-het-systeem-57

² BRUGEL, studie over de toereikendheid van de GSC-quota in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 20

zijn om te investeren). In dit verband stelt hij vast dat het mechanisme van de derde-investeerder bijzonder aantrekkelijk is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hoewel deze situatie een ecologische transitie van een belangrijk deel van de energiesector mogelijk maakt, roept deze niet zonder meer bepaalde maatschappelijke vragen op.

Daarom dringt **Brupartners** aan op de noodzaak om de sociaaleconomische gevolgen te beperken van de stijgingen van de elektriciteitsrekeningen die het gevolg zijn van de voorgenomen herziening van de GSC-quota (des te meer daar deze bij andere tariefstijgingen zullen worden opgeteld). In dit verband is hij van mening dat het effect van de herziening van de GSC-quota op de elektriciteitsrekeningen grondiger zou moeten worden geëvalueerd, door met name het effect op de verschillende consumentenkwantielen te meten. Dit des te meer daar de gegevens die Brugel al voor haar impactstudie heeft gebruikt (« gemiddeld » en « mediaan » verbruik) al op het bestaan van grote verschillen tussen de profielen van het elektriciteitsverbruik van de Brusselaars wijzen.

Bovendien benadrukt **Brupartners** dat de volgende realiteiten een grotere impact op de elektriciteitsrekening van kwetsbare groepen zullen hebben :

- Het aandeel van de elektriciteitskosten in de begrotingen van kwetsbaardere groepen is groter dan voor andere groepen (met name omdat deze groepen toestellen hebben die meer energie verbruiken) ;
- De kwetsbaardere groepen laten de concurrentie tussen energieleveranciers minder spelen.

Omdat hij zich ervan bewust is dat er voorzieningen bestaan om de meest kwetsbaren te beschermen, is **Brupartners** van oordeel dat er een bijzondere aandacht moet worden besteed aan situaties van personen die niet voor deze beschermingsvoorzieningen in aanmerking komen, maar die echter niet over voldoende middelen beschikken om in installaties voor de productie van groene stroom te investeren.

Tot slot stelt **Brupartners** vast dat de wijzigingen die aan de GSC-quota werden aangebracht, tot doel hebben om de rendementsgraden kort te houden. Hij wijst er echter op dat de keuze om naar langere rendementsgraden te evolueren het waarschijnlijk zou hebben toegelaten om de effecten op de elektriciteitsrekeningen af te zwakken. Hij vraagt om te beoordelen in welke mate deze periode zou kunnen worden verlengd, zonder de aantrekkelijkheid van de voorziening van de GSC's te ondermijnen en rekening houdend met de levensduur van installaties voor de productie van groene stroom.

Meer in het algemeen, en in het bijzonder omwille van de sociaaleconomische context, dringt **Brupartners** erop aan dat elk mechanisme zou worden bestudeerd en overwogen dat het toelaat om groene stroom te blijven bevorderen en om deze energietransitie te financieren, waarbij tegelijkertijd de gevolgen voor zowel residentiële als professionele verbruikers worden beperkt.

In dit verband wijst **Brupartners** erop dat de voorzieningen die de Brusselse verbruikers momenteel in staat stellen om hun energierekeningen te verlagen, voornamelijk op eigenaars zijn gericht (GSC's, energiegemeenschappen en maatregelen om de renovatie van gebouwen te stimuleren/te ondersteunen/op te leggen). Dit ondanks het feit dat het aandeel van huurders bijzonder hoog is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat de huidige GSC-voorziening in overeenstemming is met de toekomstige ambities van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het gebied van de ontwikkeling van hernieuwbare energie of hoogrenderende warmtekraftkoppeling.

Om deze verschillende redenen plaatst **Brupartners** vraagtekens bij de relevantie van het huidige GSC-mechanisme. Enerzijds is hij van mening dat men zich moet afvragen of de GSC-voorziening al dan niet de meest geschikte is om zichtbaarheid en stabiliteit van de kosten voor de verbruikers toe te laten. Anderzijds is hij van mening dat de billijkheid van de huidige voorziening in vraag zou moeten worden gesteld (financiering van de transitie naar groene energie door de verbruikers (zie hierboven)).

Omdat hij zich ervan bewust is dat het hier om een complexe problematiek gaat, vindt **Brupartners** het niet opportuun om tot de uitvoering van een « mirakel »-/« kant-en-klare » oplossing op te roepen. Hij verzoekt echter om alle mogelijkheden te onderzoeken die kunnen leiden tot de tenuitvoerlegging van efficiënte en billijke voorzieningen ter bevordering van groene stroom (als aanvulling op of ter vervanging van de huidige GSC-voorziening). Zo stelt hij voor om :

- De relevantie van een financiering van de energietransitie via belastingheffing in plaats van via facturering te beoordelen, en wel omdat belastingheffing in principe billijker en evenrediger zou moeten zijn. De opportuniteit van dit voorstel voor het BHG moet echter worden afgezet tegen het verschijnsel van de belastingvrije personen, dat vooral in Brussel veel voorkomt ;
- Bij de berekening van de terugverdientijd rekening te houden met de verlagingen van de energierekening van zelfverbruikers. Dit zou neerkomen op het vaststellen van een verschillend toekenningspercentage van GSC's voor zelfverbruikers en derden-investeerders, waarbij eenzelfde globale terugverdientijd wordt beoogd.

Tot slot dringt **Brupartners** er, omwille van de sociaaleconomische context en de energiecrisis, op aan dat de regering snel voorstellen zou formuleren die een positieve en snelle impact op de energierekeningen van alle soorten verbruikers kunnen hebben.

*
*   *
*